

РОЛЬ КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Лялюк М.М.

Науковий керівник – Волкова М.В., канд. екон. наук, доцент

В сучасних умовах господарювання в Україні, які характеризуються зростаючою конкуренцією, постійним зниженням рівня прибутковості, а також невизначеністю та мінливістю економічних, політичних і соціальних факторів, головним завданням для вітчизняних підприємств є прийняття ефективних управлінських рішень в процесі їх функціонування. Неякісні управлінські рішення призводять до значних витрат, внаслідок чого фінансова результативність суб'єктів господарювання знижується.

Однією із технологій управління, яка може забезпечити сталий соціально-економічний розвиток українських підприємств, є контролінг. Саме впровадження контролінгового механізму в практику управління підприємствами дозволить забезпечити необхідний рівень прибутковості їх діяльності не за рахунок підвищення цін на продукцію, а завдяки підвищенню ефективності використання всіх ресурсів і оптимізації витрат.

Контролінг – це функціонально відокремлений напрямок економічної роботи на підприємстві, пов'язаний з реалізацією фінансово-економічної коментуючої функції у менеджменті для прийняття оперативних і стратегічних управлінських рішень [1].

Контролінг визначають як синтез елементів обліку, аналізу, контролю, планування, реалізація яких забезпечує вироблення різних підходів при здійсненні оперативного і стратегічного управління процесом досягнення кінцевих цілей та результатів діяльності підприємства.

Контролінг є системою спостереження та вивчення поведінки економічного механізму конкретного підприємства і розробки шляхів для досягнення мети, яку воно ставить перед собою. Стан контролюваних об'єктів визначається кількісними, якісними, структурними, часовими і просторовими характеристиками. Контролінг є також і системою інформації, яка сприяє забезпеченню тривалого існування підприємства, він націлений на майбутнє.

Для кожного конкретного підприємства функції служби контролінгу залежать від багатьох обставин, але, узагальнюючи існуючу практику, можна представити основні функції та завдання контролінгу в наступному вигляді:

1. Облік – збір та обробка інформації, розробка та ведення внутрішнього контролю обліку, уніфікація методів та критеріїв оцінки діяльності підприємства та його підрозділів.

2. Планування – інформаційна підтримка при розробці базисних планів, формуванні та удосконаленні системи планування, встановлення потреби в інформації та часу для окремих шагів процесу планування.

3. Контроль та регулювання – визначення величин, що контролюються у часовому та змістовному резервах, порівняння планових та фактичних величин для вимірювання та оцінки ступеня досягнення мети, визначення допустимих границь відхилень величин, аналіз відхилень.

4. Інформаційно-аналітичне забезпечення – розробка інформаційної системи, стандартизація інформаційних носіїв збір та систематизація найбільш вагомих для прийняття рішення даних, розробка інструментарію для планування, контролю та прийняття рішень, забезпечення економічності функціонування інформаційної системи [1].

5. Спеціальні функції – збір і аналіз даних про зовнішнє середовище: ринки грошей та капіталу, кон'юнктури галузі, державні економічні програми, порівняння з конкурентами, обґрунтування доцільності злиття з іншими фірмами або відкриття (закриття) філіалів, проведення калькуляції для особливих заказів, розрахунок ефективності інвестиційних проектів [2].

Таким чином, контролінг – цілісна концепція економічного управління підприємством, направленою на виявлення всіх шансів і ризиків, пов'язаних із здобуттям прибутку в ринкових умовах. Знаходячись на перетині обліку, інформаційного забезпечення, контролю і планування, контролінг займає особливе місце в управлінні підприємством: він зв'язує воедино всі функції управління, інтегрує і координує їх причому не підміняє собою управління підприємством, а лише перекладає його на якісно новий рівень.

1. Контролінг як інструмент управління підприємством / за заг. ред. Н.Г. Данілочкіна. – М.: Аудит, ЮНИТИ. – 1998. – 376 с.

2. Стефанюк І.Б. Контролінг: історичні аспекти становлення і розвитку / І.Б. Стефанюк // Фінансовий контроль: Всеукр. наук.-практ. журнал. – Київ, 2004. – № 6. – С. 35-41.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

Рубан М.І.

Науковий керівник – Волкова М.В., канд. екон. наук, доцент

Розвиток ринкових відносин в Україні є неможливим без ефективного та стабільного зростання економіки та виробництва конкурентоспроможної продукції, що відображає не лише ефективність діяльності